

ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

จดหมายข่าวยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ เดือน เมษายน ๒๕๖๑

ประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศแล้ว ๑๑ ด้าน

เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน หลังจากที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับทราบร่างแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๑ ด้าน ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จดหมายข่าวฉบับนี้ จะนำเสนอเนื้อหาของแผนการปฏิรูปประเทศตั้งแต่เริ่มกระบวนการจนประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กระบวนการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ

มาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้การปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศรวม ๑๑ ด้าน ประกอบด้วย (๑) ด้านการเมือง (๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๓) ด้านกฎหมาย (๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม (๕) ด้านเศรษฐกิจ (๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๗) ด้านสาธารณสุข (๘) ด้านสื่อมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ (๙) ด้านสังคม (๑๐) ด้านพลังงาน และ (๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

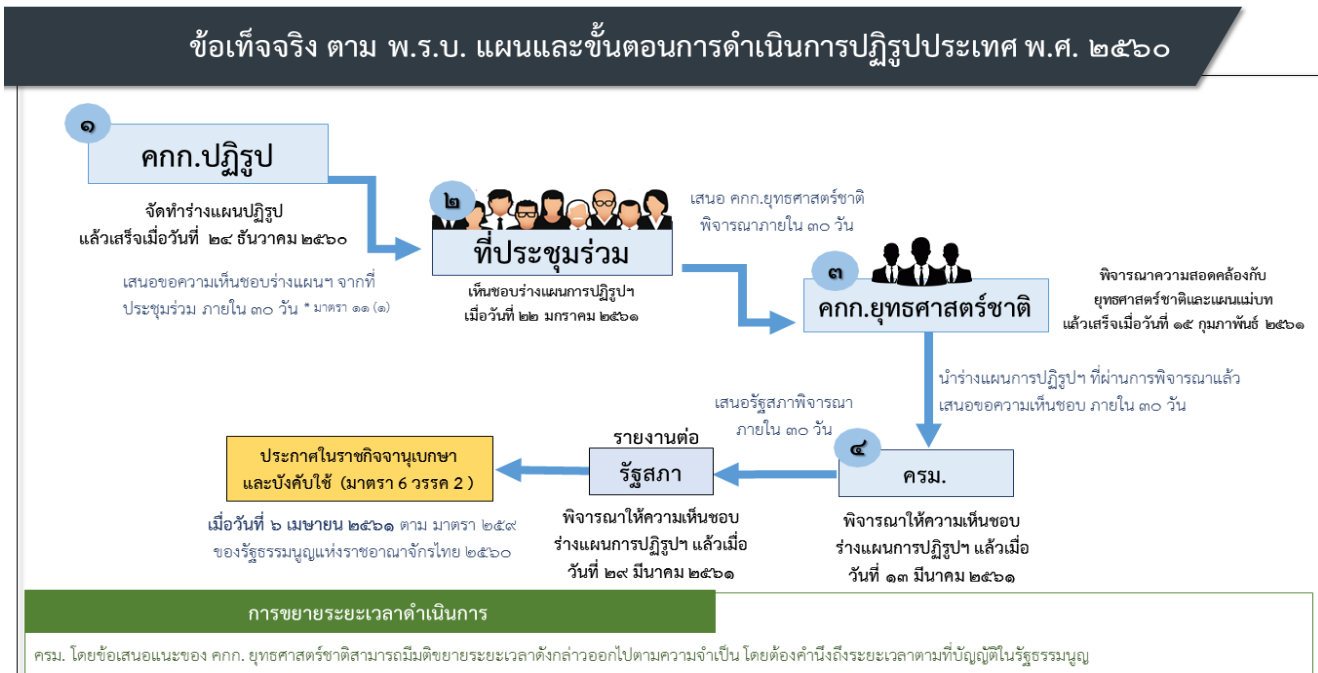
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านได้นำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นฉบับที่รัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จัดทำขึ้น รวมทั้งรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ ของคณะกรรมการกฤษฎีกา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน ตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง มาประกอบการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ และนำมาปรับปรุงร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามที่ได้ยกร่างไว้

เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน ได้จัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศในด้านที่รับผิดชอบแล้วเสร็จ ตามกำหนดของมาตรา ๗ มาตรา ๘ วรรคห้า และมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยสำนักงานฯ ได้สอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงความสอดคล้องของภารกิจกับข้อเสนอกิจกรรมในร่างแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้านด้วยแล้ว

เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ได้ให้ความเห็นชอบร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ และให้นำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามที่เสนอ

รับผิดชอบของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนและให้เกิดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ให้จัดองค์กรภาครัฐให้เปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลกัน มีโครงสร้างองค์กรกะทัดรัดแต่แข็งแกร่ง ทำงานเพื่อประชาชนโดยยึดการดำเนินงานเชิงพื้นที่เป็นหลัก จัดระบบบริหารและ

การพิจารณาร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้านตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และให้รายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทราบต่อไป

เป้าหมายและการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปแต่ละด้าน

๑. **ด้านการเมือง** ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วม รู้จักยอมรับความเห็นที่แตกต่างกัน พรรคการเมืองดำเนินกิจกรรมโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ และพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน กำหนดกลไกความ

บริการประชาชนให้เป็นดิจิทัล จัดระบบบุคลากรภาครัฐให้มีมาตรฐานกลาง เพื่อสรรหา และรักษาไว้ซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพสูง มีคุณธรรมและจริยธรรม และสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตคอร์ปชั่นในภาคราชการและภาคสังคม และวางระบบป้องกันการแทรกแซงโดยไม่เป็นธรรม

๓. **ด้านกฎหมาย** ให้กฎหมายเป็นกฎหมายที่ดีและเป็นธรรม สอดคล้องกับหลักนิติธรรมเป็นเครื่องมือส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ไม่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและสามารถเข้าถึงกฎหมายได้โดยง่าย และผู้บังคับใช้กฎหมายมี

- ความรู้ความเข้าใจ และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้องและเป็นธรรม
๔. **ด้านยุติธรรม** ให้การดำเนินงานในทุกขั้นตอนมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน มีกลไกช่วยเหลือประชาชนโดยเสมอภาค มีกลไกในการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด มีการปรับกระบวนการทศน์ในการบริหารงานยุติธรรม พัฒนาระบบสอบสวนคดีอาญาที่มีการตรวจสอบและถ่วงดุล ระบบนิติวิทยาศาสตร์มีมาตรฐาน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งอำนวยความสะดวกยุติธรรม และกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพเอื้อต่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ
 ๕. **ด้านเศรษฐกิจ** มีผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศสูงขึ้น มีการเติบโตอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการใช้ระบบมาตรฐานและนวัตกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ และสถาบันทางเศรษฐกิจมีสมรรถนะสูงขึ้น
 ๖. **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการรักษาฟื้นฟูให้สมบูรณ์และยั่งยืนเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ทั้งทรัพยากรทางบก (ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ทรัพยากรดิน ทรัพยากรแร่) ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งแวดล้อม และระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ๗. **ด้านสาธารณสุข** ให้ระบบบริการปฐมภูมิมีความครอบคลุม มีข้อมูลสารสนเทศที่ใช้บริหารจัดการการเงินการคลัง การบริการในระบบสุขภาพและสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบสุขภาพของประเทศมีเอกภาพ มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่แต่ละพื้นที่ และประชาชนไทยมีสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดีบนหลักการสร้างนำซ่อม และผู้ที่ไม่ใช่ประชาชนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีโอกาสเท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นอย่างมีคุณภาพ
 ๘. **ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ** ให้เกิดดุลยภาพระหว่างเสรีภาพของการทำหน้าที่ของสื่อบนความรับผิดชอบกับการกำกับที่มีความชอบธรรม และการใช้พื้นที่ดิจิทัลเพื่อการสื่อสารอย่างมีจรรยาบรรณ ดำรงรักษาเสรีภาพของการแสดงออก การรับรู้ของประชาชน ด้วยความเชื่อว่าเสรีภาพของการสื่อสารคือเสรีภาพของประชาชนตามแนวทางของประชาธิปไตย และสื่อเป็นโรงเรียนของสังคม ในการให้ความรู้แก่ประชาชน ปลุกฝังวัฒนธรรมของชาติ และปลุกฝังทัศนคติที่ดี
 ๙. **ด้านสังคม** ให้คนไทยมีหลักประกันทางรายได้ในวัยเกษียณที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สังคมไทยเป็นสังคมแห่งโอกาสและไม่แบ่งแยกภาคีรัฐมีข้อมูลและสารสนเทศด้านสังคมที่บูรณาการทุกหน่วยงานและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ และให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง โดยสามารถบริหารจัดการชุมชนได้ด้วยตนเอง
 ๑๐. **ด้านพลังงาน** ในระยะสั้น (ปี ๒๕๖๑ -๒๕๖๒) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของประชาชน ปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาพลังงานโดยส่งเสริมด้านเทคโนโลยีและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่นั้นเริ่มต้นจัดทำแผน และปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้า และก๊าซที่สามารถเพิ่มการแข่งขันและยังคงความมั่นคงในระบบพลังงาน ส่งเสริมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และกำหนดทิศทางการพัฒนาและการลงทุนเทคโนโลยีใหม่ของประเทศ และในระยะปานกลาง (ปี ๒๕๖๓ -๒๕๖๕) ให้การบริหารจัดการด้านพลังงานมีธรรมาภิบาล มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานตามแผนการจัดหาพลังงานที่ปรับปรุงใหม่ และการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านพลังงาน
 ๑๑. **ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ** ให้ประเทศไทยมีระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) อยู่ใน ๒๐ อันดับแรกของโลกในปี ๒๕๗๙ มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม การบริหารจัดการ

ของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ ยกกระตือการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง ปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทุก และให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประสานงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ ในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อให้ประเทศไทยปลอดทุจริต

รายละเอียดของแผนการปฏิรูปด้านต่าง ๆ สามารถดาวน์โหลดได้ที่ http://www.nesdb.go.th/ewt_news.php?id=7099

การดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

หลังจากที่แผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้านได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จะเป็นความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคมไทยที่ต้องร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐจะต้องร่วมขับเคลื่อนประเทศผ่านการปฏิรูปประเทศ โดย

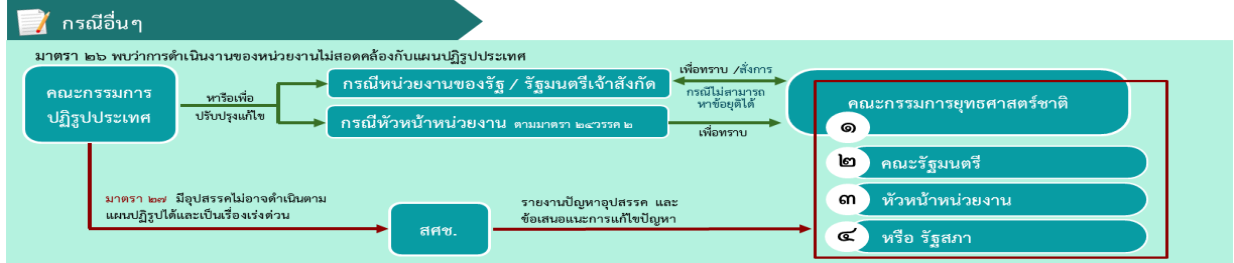
- ๑) การจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล เป็นประธาน และมีรองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ
- ๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศจัดทำแผนงาน/โครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานของหน่วยงาน และเป็นแผนการดำเนินงานของหน่วยงานในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน ขณะที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ คณะดำเนินการจัดลำดับกิจกรรมที่มี

ความสำคัญและเร่งด่วนภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ พร้อมระบุดวงเงินงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ เบื้องต้น เพื่อให้คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศใช้เป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนการปฏิรูปประเทศร่วมกับทุกภาคส่วนต่อไป

- ๓) สำนักงานฯ จะได้ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการติดตามการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ร่วมกับระบบการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งเน้นให้กลไกและวิธีการประเมินสามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรมและไม่เป็นภาระของหน่วยงานมากจนเกินไป โดยมีหลักการคร่าว ๆ คือ หน่วยงานของรัฐจะต้องรายงานข้อมูลผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศผ่านระบบการติดตามการตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (Electronics Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : EMENSCR) ที่ได้ร่วมออกแบบกับ NECTEC เพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และจัดส่งรายงานให้กับคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศทราบ และหากผลการรายงานได้แสดงให้เห็นว่ามีหน่วยงานรัฐใด ๆ ที่มีการดำเนินการใดที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และ/หรือแผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปด้านที่เกี่ยวข้องจึงจะสามารถดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปได้ ซึ่งเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐

วงเงินงบประมาณที่ปรากฏตามแผนการปฏิรูปประเทศเป็นการประมาณการเบื้องต้นในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งไม่ถือว่าเป็นข้อผูกมัดในการจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงขีดความสามารถด้านการเงินการคลังของประเทศในขณะนั้น สำหรับกิจกรรมการปฏิรูปประเทศที่กำหนดให้เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๑ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับงบประมาณของหน่วยงานเพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล ตาม พ.ร.บ. แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ๒๕๖๐

๔) การสร้างการรับรู้และขยายหุ้นส่วนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เพื่อเร่งสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ และวัยทำงาน ในภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเรียนรู้ เข้าใจ ยอมรับวิธีการ และต่อยอดความคิดการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยพิจารณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงแผนการสร้างการรับรู้และขยายหุ้นส่วนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

โดยมีเป้าหมายการดำเนินการหลักคือ ๔ รั้ว ได้แก่ รั้วจัก สร้างการรับรู้ รั้วจำ สร้างการจดจำ รั้วจริง สามารถถ่ายทอดต่อได้ในวงกว้าง และ รั้วแจ้ง เข้ามาเป็นหุ้นส่วนการขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีตัวอย่างโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของกลุ่มเยาวชนนิสิต นักศึกษา ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โครงการสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศสู่การปฏิบัติ

มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
www.nesdb.go.th